

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 26Co/83/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2522201977
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Jozef Mačej
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2023:2522201977.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu A. B. A. a sudcov JUDr. Ľuboslavy Vankovej a Mgr. Matúša Staríčka v spore žalobkyne: C. D., nar. XX. XXXX XXXX, trvale bytom E. XXXX/XX, C., zast. advokátom: JUDr. Marek Letkovský, Legionárska 1/C, Bratislava, proti žalovanému: C. F., nar. 19. mája 1973, trvale bytom E. G. XXXX/X, C., zast. advokátkou: JUDr. Barbora Volárová, Kukučínova 11, Piešťany, o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov a o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní žalobkyne proti uzneseniu Okresného súdu Trnava, č.k. PN-21C/37/2022-172 zo dňa 16. august 2023, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

odôvodnenie:

- Napadnutým uznesením súd prvej inštancie návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.
- Svoje rozhodnutie súd prvej inštancie právne odôvodnil aplikáciou § 324 ods. 1, § 325 ods. 1, § 325 ods. 2 písm. d/, § 326 ods. 1 a 2, § 328 ods. 1 a § 329 ods. 1, 2 a 3 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „ C.s.p.“), ako aj § 143, §144 a § 511 zák. č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „O.z.“).
- Vecne svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že návrh žalobkyne na nariadenie neodkladného opatrenia nie je dôvodný, keďže tu neboli splnené predpoklady pre jeho nariadenie. Podstatou návrhu žalobkyne na nariadenie neodkladného opatrenia bola požiadavka uloženia povinnosti žalovanému, aby jej pravidelne mesačne platil sumu 208,35 eur, čo predstavuje 1 pravidelných mesačných splátok úverov (hypotekárneho úveru s pravidelnou mesačnou splátkou 279,45 eur a spotrebného úveru s pravidelnou mesačnou splátkou 137,24 eur) a sumu 31,01 eur, čo predstavuje celú sumy pravidelnej mesačnej splátky životného poistenia žalovaného s cieľom zabezpečenia hypotekárneho úveru, pretože od zániku manželstva platí naďalej výlučne sama plátky spoločných úverov. Súd prvej inštancie dal za pravdu žalobkyňi, že splátky predmetných záväzkov (úverov a životného poistenia) sú skutočne uhrádzané žalobkyňou samou, bez pričinenia žalovaného, a to minimálne od zániku bezpodielového spoluvlastníctva manželov avšak uvedená skutočnosť vylučuje naliehavosť a bezodkladnosť potreby upraviť pomery strán, a to najmä s poukazom na dlhšie časové obdobie, počas ktorého tieto platby uhrádza, ako aj s ohľadom na to, že nemal osvedčenú obavu ohrozenia prípadnej exekúcie, nakoľko žalobkyňa o uvedenom nepredložila žiadny dôkaz. To, že predmetné záväzky ďalej nedokáže platiť zostalo len v rovine nepodloženého tvrdenia. Súd prvej inštancie zároveň poukázal na pasívnu solidaritu dlžníkov upravenú v § 511 O.z., ktorá je charakterizovaná viacerými subjektmi na dlžníckej strane a ich povinnosťou splniť dlh tomu istému veriteľovi spoločne a nerozdielne t.j., všetci spolu sú zaviazaní na to isté plnenie, a nerozdielne v tom zmysle, že každý zo spoludlžníkov je povinný splniť veriteľovi nerozdelený dlh ako celok, pričom nemôže žiadať jeho rozvrhnutie medzi ostatných spoludlžníkov.

4. Súd prvej inštancie v závere rozhodnutia konštatoval, že o náhrade trov neodkladného opatrenia rozhodne v rozhodnutí vo veci samej.

5. Proti predmetnému rozhodnutiu súdu prvej inštancie podala odvolanie žalobkyňa, ktorá žiadala odvolací súd, aby napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie zmenil tak, že neodkladné opatrenie v ňu navrhovanom znení nariadi. Svoje odvolanie právne odôvodnila aplikáciou § 365 ods. 1 písm. f/ a h/ C.s.p. Uviedla, že záver súdu prvej inštancie o tom, že neosvedčila potrebu neodkladnej úpravy pomerov, je alibistický a najmä vecne nesprávny; je taktiež v rozpore s princípmi dokazovania v civilnom procese, pretože nemá akým iným spôsobom (než akým to urobila v návrhu) dokázať, že aktuálny stav je pre ňu z finančného hľadiska neutržateľný, okrem prípadu, že splátky spoločných záväzkov prestane platiť, v dôsledku čoho môže byť celý úver predčasne zosplatnený, čo by malo ako pre ňu, ako aj pre žalovaného veľmi negatívne finančné dôsledky. Každý mesiac, vzhľadom na úplnú platobnú pasivitu žalovaného musí v súvislosti so spoločnými úvermi a životným poistením žalovaného zaplatiť sumu takmer 450,00 eur, čo predstavuje veľkú väčšinu jej príjmov zo zamestnania (táto okolnosť je preukázaná listinnými dôkazmi); pričom je úplne irelevantné, že jej následne vzniká nárok na vymáhanie voči žalovanému, keďže to nerieši jej situáciu do budúcnosti a nemá vplyv na cashflow (musí mať vždy pripravené dostatočné finančné prostriedky na zaplatenie splátok úverov a poistného), z ktorého dôvodu je situácia pre ňu dlhodobo neutržateľná. Jej zárobkové pomery sú nanajvýš priemerné a neumožňujú jej dlhodobé výlučné splácanie spoločných záväzkov, za ktorých splácanie je rovnako zodpovedný aj žalovaný. Nie je schopná vôbec užívať spoločný rodinný dom, keďže už ho užíva žalovaný, pričom s takým užívaním nie je uzročená a nesúhlasí s ním, žalovaný napriek opakovaným výzvam a už prebiehajúcim súdnym konaniam naďalej vôbec neplní ani časť splátok spoločných záväzkov. Súdne konania, v ktorých je nútená spätne sa domáhať svojich nárokov voči žalovanému, bez hodnotenia toho, či súdy konajú bez prieťahov a v primeranom čase, nie sú dostatočne rýchlym a efektívnym nástrojom, keďže sa vždy týkajú iba uplynulého obdobia a vôbec nezaručujú, že bude pre nesúčinnosť žalovaného so splácaním spoločných záväzkov schopná ďalej plniť spoločné záväzky; tieto súdne konania sú aj časovo aj finančne náročné.

6. K odvolaniu sa vyjadril žalovaný prostredníctvom svojej zástupkyne. Uviedol, že žalobkyňa neosvedčila bezprostrednú úpravu pomerov nariadením neodkladného opatrenia. Zvýšenie sumy mesačnej hypotekárnej splátky o 45 eur od apríla 2023 bez ďalšieho neosvedčuje potrebu bezodkladnej úpravy pomerov, a to aj vzhľadom k tomu, že pôvodným návrhom zo dňa 14. novembra 2022 v konaní žalobkyňa žiadala nariadenie neodkladného opatrenia na uloženie mu povinnosti platiť jej sumu 500 eur mesačne. V súčasnosti požaduje polovicu tejto čiastky. K požadovanej sume 31,01 eur z titulu pravidelnej mesačnej splátky životného poistenia uviedol, že poistenie bolo začiatkom októbra 2023 zrušené a žalobkyňa sa už mesačná splátka životného poistenia nestráha z účtu. Náhradu už zrazených súm platieb životného poistenia za obdobie od rozvodu manželstva si žalobkyňa uplatnila voči žalovanému v upomínacom konaní na Okresnom súde Banská Bystrica, pričom proti platobnému rozkazu nepodal odpor, len požiadal o možnosť úhrady plnenia v splátkach po 50 eur mesačne. Žalobkyňa si od neho súčasne uplatňuje regresný nárok celkovo v troch súdnych konaniach. Sama v odvolaní konštatuje, že súdne konania sú časovo aj finančne náročné a nie je schopná ich viesť a financovať. V prípade troch samostatných súdnych konaní pritom požaduje od žalovaného plnenia z rovnakého zmluvného vzťahu - regresný nárok na pomernú časť splátok z úverových zmlúv. Sama sa rozhodla nepostupovať formou zmeny (rozšírenia) pôvodnej žaloby, ale podávaním nových žalôb, čím sa jej samozrejme zvyšujú náklady. Žalobkyňa je zastúpená advokátom, je s tým uzročená, pravdepodobne tak čini z dôvodu účelového navyšovania súdnych trov na jeho úkor. Zákon síce žalobkyňu takýto nehospodárny procesný postup umožňuje, avšak v tom prípade nie je namieste argumentovať svojou dlhodobo neutržateľnou finančnou situáciou a vysokými výdavkami. Už počas trvania manželstva v rámci spoločného hospodárenia sa dohodli na tom, že žalobkyňa bude uhrádzať mesačné splátky úverov a on bude financovať a vykonávať rekonštrukciu nehnuteľností. Po rozvode manželstva naďalej pokračuje v rekonštrukcii domu, ktorý kúpili v pôvodnom stave (ide o vyše 50 ročnú stavbu). Žalobkyňa sa na nákladoch na opravu a údržbu spoločnej nehnuteľnosti nepodieľa a preto nie je pravdivé jej tvrdenie, že z tejto situácie profituje na jej úkor. K tvrdeniam žalobkyne o tom, že nie je schopná vôbec užívať rodinný dom, keďže ho užíva nad rámec svojho spoluvlastníckeho podielu a s týmto užívaním nie je uzročená a nesúhlasí s ním, uviedol, že žalobkyňa sa rozhodla opustiť spoločnú domácnosť po manželskej hádke dobrovoľne. Do domu má stále prístup a aj tam chodíva. Vzhľadom na dispozíciu domu je schopná jeho užívania - dom má 2 samostatné vchody, 5 izieb (žalovaný užíva

jednu izbu) a veľký pozemok. Obaja bývalí manželia sú naďalej bezpodielovými spoluvlastníkmi domu a žalovaný ho užíva v zákonomnom podiele, nie nad jeho rámec.

7. Odvolací súd, viazaný rozsahom (§ 379 C.s.p.) a odvolacími dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 C.s.p.), preskúmal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania, (§ 385 ods. 1 C.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie žalobkyne nie je dôvodné.

8. Odvolací súd uvádza, že z obsahu návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia nemá preukázanú potrebu aplikácie zabezpečovacieho prostriedku vo vzťahu k hmotnoprávnemu nároku, ktorý má byť riadne uplatnený žalobou vo veci samej, konkrétne žalobou o vysporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Manželstvo strán sporu bolo rozvedené, čím v zmysle príslušných ustanovení O.z. došlo k zániku bezpodielového spoluvlastníctva manželov, pričom doposiaľ nedošlo k jeho vysporiadaniu dohodou a ani rozhodnutím súdu. Vysporiadanie bezpodielového manželstva sa vykonáva ako vysporiadanie v širšom zmysle, teda predmetom vysporiadania sú i pohľadávky a záväzky vzniknuté za trvania manželstva strán sporu z ich spoločného hospodárenia. S poukazom na uvedené má žalobkyňa právnym poriadkom poskytnutú možnosť ochrany svojho hmotnoprávného nároku v konaní vo veci samej o vysporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva, keď je oprávnená požadovať, aby sa jej uhradilo to, čo zo svojho vynaložila na spoločný majetok (vid'. rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28. februára 2023, sp. zn. 7Cdo/243/2021). Súdu, ktorý rozhoduje v spore o vysporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov nepripadá ukladať neodkladným opatrením ktorémukoľvek z manželov povinnosť platiť druhému manželovi sumu zodpovedajúcu 1 toho čo tento druhý manžel zaplatil tretej osobe na úhradu spoločného záväzku manželov a už vôbec nie ukladať do budúcnosti ako pravidelnú mesačnú povinnosť plnenia 1 pohľadávky (práva na peňažné plnenie), ktorá ešte nevznikla. Na základe uvedených skutočností súd z dôvodu neosvedčenia potreby neodkladnej úpravy pomerov strán rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

9. Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 C. s. p. ako vecne správne potvrdil.

10. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C. s. p.).

Dovolanie je podľa § 421 C. s. p. prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri, ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C. s. p.).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 C.s.p. nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/ (§ 422 ods. 1 C. s. p.).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C. s. p.).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 C. s. p.).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo, ak do konania vstúpil (§ 426 C. s. p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C. s. p.).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C. s. p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C. s. p.).

Súd poučuje strany o ich práve zvoliť si advokáta a o možnosti obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C. s. p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C. s. p.).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 C. s. p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 C. s. p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 C. s. p.).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 C. s. p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C. s. p.).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 C. s. p.).